

v evropské politice (4. 4. – 10. 4. 2016)

Událost týdne:

4. dubna byly zahájeny přesuny uprchlíků na základě dohody EU s Tureckem. Hned první den odcestovalo přes 200 běženců z Řecka do Turecka. Turecko naopak opustilo 78 Syřanů, kteří byli přemístěni do Německa. Řecko nedlouho na to oznámilo, že přerušuje přesuny ze svého území na dva týdny, neboť nestihá vyřizovat žádosti o azyl. Oproti oznámení je však obnovilo již v pátek 8. dubna. Během týdne veřejně vystoupil turecký prezident Recep Tayyip Erdogan a varoval EU, aby dostála svým závazkům plynoucím z dohody, jinak ji Turecko nebude plnit.

6. dubna zveřejnila Evropská komise dva návrhy na sjednocení pravidel členských států EU pro zpracování žádostí o azyl. První počítá s ad hoc odsouhlasenou relokací uprchlíků ze zemí, které se nacházejí v krizové situaci do ostatních členských zemí. Druhý návrh počítá s nahrazením dublinského systému, podle kterého se uprchlíka ujímá první země EU, do které vstoupil či kde podal azyl. Místo toho by byli migranti rozdělováni podle klíče založeného kupříkladu na velikosti ekonomiky státu či doposud přijatých migrantů, přičemž celý systém by spravoval Evropský podpůrný azylový úřad. O udělení azylu by však vždy rozhodovaly státy samotné. Oba návrhy počítají s přerozdělovacím mechanismem, proti kterému se postavili představitelé několika zemí včetně ČR.

6. dubna rezignoval na svůj post islandský premiér Sigmundur David Gunnlaugsson po protestech, které následovaly po zveřejnění tzv. panama papers. Z nich vyplynulo, že premiér společně s manželkou vlastnili na Panamách firmu, jež využívali k milionovým investicím. Vlastnictví firmy navíc premiér zatajil, když se v roce 2009 stal poslancem parlamentu.

7. dubna oznámil britský premiér David Cameron, že vlastnil akcie v offshoreové firmě, jež patřila jeho otci. Aby předešel dalším spekulacím, zveřejnil premiér 10. dubna svá daňová priznání z let 2009-2015. Oznámil také zřízení speciální pracovní skupiny, která se bude vyšetřovat podezření z daňových úniků.

8. dubna proběhlo v Nizozemsku nezávazné referendum o přijetí asociační dohody EU s Ukrajinou, ve kterém se většina zúčastnivších se obyvatel podle neoficiálních výsledků vyslovila pro její odmítnutí. Hlasování se zúčastnilo 32 % voličů. Oficiální výsledky budou zveřejněny až 12. dubna. Média to označila za výhru ruského prezidenta Vladimira Putina a jeho propagandy.

Telegraficky

- Dne 6. dubna informovalo Velitelství ozbrojených sil ESA pro Evropu o vyslání dvanácti stíhaček F-15C do Evropy. Letouny mají demonstrovat americké závazek NATO v reakci na ruské konání na Ukrajině.
- Dne 8. dubna oznámil německý ministr vnitra Thomas de Maiziére, že během prvních tří měsíců 2016 podalo v Německu žádost o azyl 181 tisíc lidí, což je o dvě třetiny méně než v posledním čtvrtletí předchozí roku.
- Dne 10. dubna oznámil ukrajinský prezident Arsenij Jaceňuk, že hodlá rezignovat. Oficiálně svou rezignaci předloží parlamentu v úterý 12. dubna.
- Dne 10. dubna použili makedonští policisté slzný plyn proti migrantům, kteří se pokusili překročit hranice z Řecka. Migranti byli k pochodu k hranicím vyzýváni letáky, které se objevily v provizorním táboře v Idomeni.

